

מזת יקזת הכר שזה

וואס דורך איר זעהט זיך די זיסקייט פונ'ם באשעפער

משיחותיו של הגאון רבי מנחם ברוך יאזעע שליט"א בעל 'מתיקות התורה'

סיפור לשולחן השבת

רוח כפול מותר אחר

בפרשתנו מובא שיצחק הלך בדרך אברהם אבי, וחסר בארות על מנת לגמל חסד עם הבריות, וכאשר ראה שרועי גר מתעשקים עם עבדיו ורבים על ענין הבריות, הוא העתיק משם. ללמדנו כמה צריך לברח מן המחלקת למרות שאדם צודק, כי זה אשו!

אחר כך נאמר שיצחק חפר באר וקרא שמה רחובות "כי עתה הרחיב ה' לנו ופרנו בארץ", ללמדנו שכאשר לא היתה מריבה בין רועי גר לרועי יצחק, באה הברכה.

ונביא ספור נפלא שממנו נלמד עד כמה באה הברכה לאדם שנמנע ממחלקת, וכך היה המעשה:

כדרך של זוגות רבים גרנו גם אנו בירושלים עיר הקדש אחרי הנשואין שלנו, אני למדתי בכולל ב"ה, ואשתי עבדה בגן ילדים שעבדה בו קדם החתונה.

היינו קרובים להורים והכל היה נפלא. אחרי שנה נולד לנו בן ב"ה, ההוצאות גדלו, יחידת הדיור שבה התגוררנו נהיתה קטנה עוד יותר, והבנו שאנו מכרחים לעבר דירה.

בררנו על דירות וראינו שהמחירים עלו מאד, הבנו שכדי לא לשקע בחובות ולחצים מקיטרים, נאלץ לעבר לגור באחד הפרוורים בפרויקט שזה עתה נגמרה בנייתו.

לא היה קל לעזוב כולל, עבודה, חברה, ולעבר למקום חדש לגמרי, אולם

<<

לקח מהפרשה

הקב"ה מעורר אותנו שנעסק בתכלית שלשמה נשלחנו

ורק אחר כך לבקש שנופך לעוד טוב.

חז"ל (מכות י) דורשים על הפסוק "עמדות היו רגלינו בשערי ירושלים, מי גרם לרגלינו שיעמדו במלחמה - שערי ירושלים שהיו עוסקים בתורה". הפגועים הנוראים שארעו השבוע בשתי שערי ירושלים מעוררים אותנו שנהיה דבוקים בבורא. חז"ל אומרים לשון שהיו עוסקים בתורה - התורה זה עסק, צריך לפתח את התורה למדות טובות, לקרבת ה', לעשות אחרי הלמוד תפלה ולבקש מה' שדברי התורה יפנסו בנו ונופך להשתנות ולא לזעם אלא להיות ברפות עם כלם.

ירושלים מסמל ליראה השלמה, שבזמן בית המקדש כלל ישראל היו מקבלים בירושלים קרבת ה' וההכנעה על ידי הכהנים הצדיקים. וכמוכא במדרש באריכות על הפסוק "כי מציון תצא תורה", שהילדים היו רואים את עבודת בית המקדש ועל ידי כך תורתם היתה עם קרבת ה'.

"והאלקים עשה שיראו מלפניו" הערביים הם הפמקל, ועלינו להתבונן שה' מדבר אלינו שנירא ממנו ונראה אותו יתברך על כל צעד ושעל. בפגוע עצמו היו נסים גדולים שיכלו להיות הרגיים רבים רח"ל, וזה מראה לנו עד כמה הכל משגח מלמעלה.

הבחור הקדוש שנשמתו עלתה בפגוע במעלות קדושים וטהורים הי"ח, מלמד אותנו שתכלית הכל לקדש שם שמים, <<

"אלה תולדות יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק". התורה מלמדת אותנו שאברהם הוליד ביצחק דעת ה', דעת של אמונה איתנה גם בזמנים של קשי ונסיון. ולכן תקף לכך כתבה התורה שיצחק צפה לילדים - ללמדנו שהיו לו קשיים ונסיונות. אולם הוא לא נשבר מכה אדרבה זה קרב אותו לבורא עולם, והוא שפך תפלות לפני ה'.

"וייעתר" פרושו בארמית עשירות, היות שיצחק התפלל מתוך שמחה על כל הטוב, ומתוך קרבת ה' שזכה לה על ידי הקשי והנסיון. יצחק אבינו הלך לאותו מקום שהוא עמד בנסיון העקרה (תרגום יונתן)

ושם הוא בקש מה': 'בזונו של עולם, זכית אותי לאבא כה גדול, אברהם אהובה זכית אותי לאמא גדולה, לאשה צדקת, למרות שגדלה בבית של רשעים. אני מבקש ממך שתתן לי ילדים שגם הם יכירו אותך.

חז"ל דורשים על הפסוק "הליכות עולם לו - אל תקרי הליכות אלא הליכות". ההליכות של הצדיקים - של האבות הקדושים - הם הליכות עברנו היאך לנהג וכיצד לבקש. ולפיקד אנו פותחים את תפלת שמונה עשרה בברכת אבות, היות שהם מלמדים אותנו כיצד להתפלל - לא להתמרמר ולא לחשוב שאנו יודעים מה טוב לנו, אלא לדעת שאנו בידים הרחיקאות של בורא העולם שעושה עמנו את הטוב ביותר, להודות על כל הטוב

הגדולה וזה מה שיביא לו עולם הבא.

עשו חשב שההצלחה שלו תהיה אם הוא יקבל את הברכות והוא יהיה הגבור המנהיג, ולא השכיל שדוקא ההכנעה שלו לפני יעקב זו ההצלחה שלו, כמו שאמר לו יצחק "ואת אחיד תעבד" והיות שעשו לא נכנע ליעקב הוא אבד את הכל.

החפץ חיים השתדף עם בתה של אשת אביו שהיתה גדולה ממנו בשנים רבות, ואנשים רבים נסו לשכנע אותו לבטל את השדוך מחמת שזה לא מתאים לו כלל. והחפץ חיים כמעט נסע לבטל את השדוך, אולם לפתע החפץ חיים התבונן עם עצמו שהוא עלול להחליש את דעתה של המשדכת ושל אמה, ומיד הוא חזר בו ולא בטל את השדוך, אלא אדרבה הוא שמח בשדוך מאוד ונתן את ההרגשה הטובה ביותר, ובזכות זה הוא יצא החפץ חיים שפסקיו וספריו נמצאים ומנהגים בכל בית יהודי. החפץ חיים לא חפש את ההצלחה הרגעית שנגררה לו, הוא חפש את רצון ה' ועל ידי כך הוא זכה לכל מה שזכה.

לפעמים אדם מחפש לעשות מצוה על חשבון השני, או שאדם נכנס הביתה והוא בלחץ לקיים איזו מצוה שהוא בטוח שזה רצון ה' עכשו, והוא מתרעם על כל בני הבית שלא עוזרים לו מספיק ולא נוהגים כמוהו. ברם האמת שרצון ה' שדוקא לא יעשה את המצוה תקף ומיד אלא שיכנס עם שלוה ומאור פנים הביתה. ועל זה אדם יקבל עולם הבא הרבה יותר גדול, כי זה הנסיון שלו.

עשו לא השכיל שדוקא ההכנעה שלו לפני יעקב זו ההצלחה שלו

וכבר ידוע מגדולים וצדיקים שפאשר נפסל האתרוג שהם טרחו לקנות בדמים מרבים - במקום לכעס הם הבינו שפעת הנסיון, והמצוה שלהם זה דוקא להשאיר שלום אף על פי שלא יוכלו לקיים את ההדור שבמצות אתרוג.

וכן לפעמים אדם רואה שהשני מצליח בלמוד או בעשיית חסד, ונכנס באדם רגשות של צרות עין בהצלחת השני, ועליו לדעת שפעת ה' לא רוצה שנעשה את המעשים שהשני עושה (אם הם לא לפי כוחותינו וטבענו), אלא אדרבה נשב ונתבונן בהצלחתו של השני ונשמח ונחזק ונעודד אותו.

ובכדי לדעת מה ה' רוצה מאתנו ועל מה לבקש, אנו צריכים לקבל מהצדיקים התלמידי חכמים שמדריכים אותנו. ולפיכך פתחה תורה "אברהם הוליד את יצחק" - יצחק התפלל עם הדעת שקבל מאביו, וכן אליעזר זכה לעמד בנסיון בזכות שהיה נאמן לאבות הקדושים והם נתנו לו דעת מה באמת רצון ה'.

תלמידי ר' ישראל מסלנט שאלו אותו במה להחמיר באפית מצות, אמר להם הגרי"ס תקפידו מאוד לא לצער את העובדים שמכנינים את הבצק ולא לזרז אותם בגלל ההחמרה שלכם, היות שלצער יהודי זה אסור דאורייתא, והמרות אינם אלא הדור בלבד.

ה' יזכנו ללכת בדרךיו פראוי ולזפות לכל טוב.

לא להשקיע בכסף וכבוד שחולף ועובר אלא בעקר שלישמו באנו לעולם - לצעד בהליכות של אבותינו ולדבר מה בכל מקום, לחיות על קדוש ה'. אצל אברהם נאמר "ואברהם עוֹדְנו עִמָּד לִפְנֵי ה'", אחרי שאברהם סיים להתפלל הוא נשאר בדבקות בה', בכל עת הוא דבר עם ה' ובכל זמן הוא הרגיש את קרבת ה' אליו, והוא דבר מִכָּךּ עם כל הסובבים אותו.

לפעמים אדם נמצא בנסיון הוא מצפה זמן רב לישועה והיא בוששת מלבוא - כל אחד עם הקשי והנסיון שלו. ועליו לדעת שה' קורא לנו, ה' מצפה לשמע את קולנו. כמובא במדרש הגדול "מפני מה אמהות עקרות היו, שלא יהיו בטוחות על עצמם ויתפללו". דוקא בזמן שהכל נראה תקוע ששום דבר לא מתקדם ואין מי שיעזר - התפללות יוצאות מעמק הלב ואנו מרגישים קרבת ה' עצומה בכל תפלה.

לתפלה יש כח אדיר ואנו צריכים להיות חכמים ולנצל זאת. לפעמים אדם מבקש על ישועה ובסוף הישועה באה לו בדרך אחרת והוא בכלל לא מבחין בכה ולפיכך לפני שאנו נגשים לתפלה אנו מודים לה' וסומכים גאלה לתפלה - לפני שאתה מתפלל תתבונן בכל הטוב שאתה מקף בו וידע שה' מנהל אותך על הצד הטוב ביותר וכך תגש לתפלה, ולא מתוך מרמור וטרנונה חלילה, כי באמת לא מגיע לנו כלום.

ולפעמים אדם מבקש על דבר מסים וה' יודע שזה לא טוב עבורו וה' נותן לו משהו אחר שיותר טוב עבורו. ואדם לא מבחין בכך והוא רוצה דוקא את מה שנגררה לו כטוב עבורו. ולפיכך לפני שאנו מבקשים בשמונה עשרה, אנו פותחים בברכת 'אתה חונן' - שה' יתן לנו דעת כיצד לבקש, מתוך ידיעה שה' יודע בדיוק מה טוב עבורנו והוא יתן לנו את הטוב ביותר.

וזו היתה גדלתו של אליעזר - שבזמן שאברהם בקש ממנו להביא שדוך ליצחק הוא חשב בדעתו שהכי טוב שאברהם יקח את בתו לכה ליצחק, והיה קשה לו מאוד לעשות את השליחות, וכאשר הוא ראה שרבקה הגיעה הוא השתומם ונבהל, כי בתוך לבו לפי דרגתו הגדולה היה קשה לו לראות את יצחק מתחתן עם רבקה ולא עם בתו. אולם הוא עמד איתן בנסיון, ובנאמנותו לאברהם גמר את השדוך על הצד הטוב ביותר.

ולא עוד, אלא שלמרות שהוא היה גדול מיצחק בשנים והוא הכיר את אברהם שנים רבות קדם ליצחק - הוא התבטל ליצחק וקרא לו "אדוני", ובשכר כל זה הוא זוכה לשמש את אברהם אבינו עד היום בגן עדן.

ולמרות שאליעזר חשב שהעולם הבא שלו יהיה כשהוא יהיה מתחנן עם אברהם אבינו - פאשר הוא התבטל לרצון אברהם ועשה את רצונו הוא זכה בסוף לעולם הבא גדול הרבה יותר, ואלו הוא היה מחטיא את השליחות הוא לא היה זוכה לכלום.

יש כאן יסוד עצום מאוד: לפעמים נראה לאדם שההצלחה שלו תהיה אם ה' יתן לו את מה שהוא רוצה, אולם עליו לדעת שלפעמים דוקא אי ההצלחה ואי הגשמת המשאלות בדרך שאדם חושב היא ההצלחה

רק על העתיד ושלא נשמח רק במה שיהיה לנו טוב, אלא כבר עכשיו נתמלא בשמחה על כל הטוב שיש לנו ברגע זה - על שאנו זוכים ללכת לישיבה ולכולל ולא להרג בדרך בפגועים או בתאונות דרכים רח"ל, על שאנו בריאים והפל תקין. ולמרות שיש לאדם דברים שלא נח לו, שישמח דוקא אתם בבוא העולם.

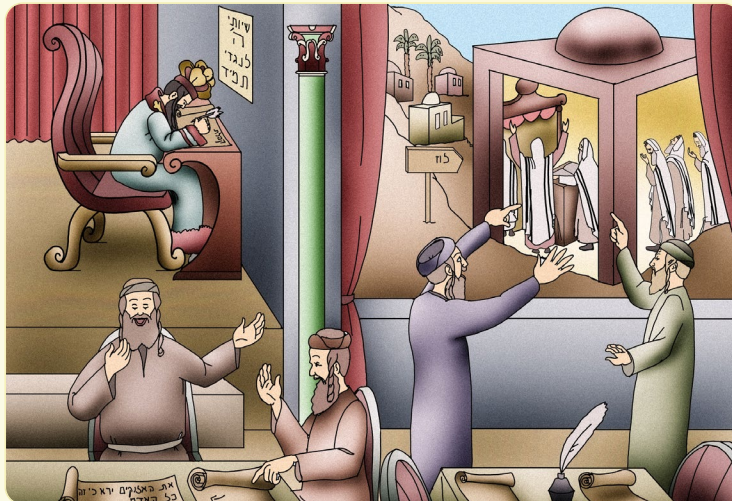
דוד מלכנו אומר "אשירה לה' בחיי" - עצם זה שאני חי זה גורם לי לשיר ולשמח לפני ה'. וכאשר אדם עסוק בזה, אזי "יערב עליו שיחי", זה ערב לפני ה' לשמע כאשר אנו מודים ומשבחים לשמו, כאשר אנו מבקשים ממנו שיציל אותנו מהמדות הרעות ויזכנו למדות טובות. וכאשר נהיה דבקים בה' מרב טוב, לא נצטרך למארכות קשות לעורר אותנו לכך.

חדש כסלו הנו חדש שהוא באמצע השגרה, והוא מעורר אותנו להתעורר מההרגל ולהתבונן בכל חסדי ה' שעמנו. כסלו מלשון כסל, חז"ל (שבת לא:): דורשים על הפסוק "זה דרכם כסל למו - יודעין רשעים שדרכם למיתה ויש להם חלב על כסלם". החלב מסמל להרגלים רעים, ואנו צריכים להתבונן איך להסיר מפליותינו מדות רעות ולחדש את כליותינו לאהבת ה' - מתוך התבוננות בכל פעם על חסד אחר שה' עושה עמנו. וכענין גם חנכה שהנו גם בתוך השגרה, ללמד שעלינו להאיר את חסדי ה' בתוך ימי החורף הסגריריים לראות את הטוב שיש לנו עכשיו.

כל אחד מצפה לזמן טוב, לארוע שמח או לסיים את ההספק שקבע לעצמו בלמוד וכדומה. ובנדאי שזה חשוב, אבל אסור לחיות

פנינים מצויירים

העולם מטעה מאד, אדם יוצא לרחוב ורואה חניות של אכל ובגדים ושל כל מיני מותרות וזה משדר לו למח שזה העקרה, ובכדי להנצל מכה, עלינו לקבל מהצדיקים והת"ח, דעת נכונה במה להשקיע ובמה לא לעשות עסק.

וכן לעצור ממרוצת החיים ולהתבונן בכל יום למה באנו לעולם, מה אנו עושים עם עצמנו, היאך

אנו מתכוננים לעולם הבא, האם אנו עוסקים בתורה במצוות ומעשים טובים פראוי, האם אנו קשורים לקב"ה וכן הלאה. כל פלי התקשרת שבמינו מסיחים את האדם מהתכלית, וראוי לנו לקחת פסק זמן קצר בכל יום, שבו אנו מתנתקים לגמרי מהעולם שסביבנו, ועורכים חשבון נפש האם אנו עובדים את ה' או עובדים את עצמנו, האם כל מעשינו זה לשם כסף וכבוד או בכדי לעשות נחת רוח לבורא.

ודוקא כאשר יש לאדם קשיים ומשברים זה קריאה משמים שלא במשיך איך שהיינו, אלא נתבונן על המודינו שלא יהיה לשום גאווה, על מעשינו שאנו אכן משקיעים בעקר - בבית שלנו בילדים שלנו, אדם לפעמים עסוק בחסד כל היום בחוץ, מחמת ששם הוא מקבל כבוד, וזה התחביב שלו. והמדד הנכון זה כאשר אדם עושה חסד בבית, כאשר אדם משקיע בבית זה מה שיעמוד לו לימים של קשי, וכן זה הרוח שלו לעולם הבא.

בדרך שאדם רוצה לילך מוליקין אותו אם תחפש את ה' אתה תמצא אותו, ולא במקומות רחוקים אלא בתוכך, כמו שאמר חז"ל שהמשיח נמצא בפרך גדול שבורמי - הישועה שלך נמצאת, בתוך השוק, בתוך המעשים שבכל יום ויום, במעשים הפשוטים אתה יכול לקנות נצח.

וזה מה שמוכא בגמ' (ספ"ה נב.) שהיו שתי סופרים של שלמה שמלאך המות חפש להורגם, והם הלכו ללון ובהגיעם ללון מתו, ואפשר לפרש בזה שהם חפשו מקום אחר בכדי לזכות לישועה ולא השקיעו בלון שבועצמם, לקנות נצח בעצם המצאותם בקרבת שלמה מלכנו.

החובת הלבבות כותב שכאשר אדם מרגיש שהוא בודד זה לטובה, בכדי שלא יהיה משפיע מהחברה הרעה. ויש בזה למוד עבורנו שלא נשקע יותר מדי בענייני העולם הזה, במה שנעשה ובמה שהחברה אומרת, אלא נשקיע ברוחניות.

כאשר אדם עסוק כל היום בחברה ומסתפל מה אנשים אחרים עושים, מה יש להם ובמה הם נוהגים שלא כהגון, הוא לא חי את עצמו ואינו מתקדם בעבודת ה'. והקב"ה שלח לכל אחד ואחד נפילות וקשיים שונים בכדי שאדם לא ישכח את התכלית.

"ואלה תולדות יצחק בן אברהם, אברהם הוליד את יצחק. כפלה תורה אברהם הוליד את יצחק, היות שאברהם לא הסתפל על יצחק כדבר המוכן מאליו ח"ו, אלא בכל יום התבונן אברהם בחסד העצום שזכה להוליד את יצחק. ואת הדעת הזו הוליד אברהם ביצחק, דעת של התבוננות בכל הטוב.

בכל פעם שאנו מברכים אפר יצר, נתבונן על החסד העצום שה' ברא אותנו בחכמה נפלאה, שברא את הילדים שלנו ומקים אותם בכל יום מחדש בלי שום תקלות ובעיות.

בכל יום כאשר מניחים תפלין, ראוי לנו להתבונן שה' מזרים בנו את הדם בגידים ובעורקים, ובזכות זה יש לנו ילדים בריאים. וזה שנאמר "מי הקדימני ואשלם", לפני שאמה מניח תפלין, תודה לה' על הילדים שלה, על השרירים, על הסחוס שביין העצמות, על הילדים המתוקים, על אשת החלי, תשמח, ומתוך כך תניח תפלין.

ההודאה הנה תשלום על כל הטוב שיש לנו, וכאשר אדם מודה - הוא קונה את הטוב - וזה ישאר אצלו. וכן על ידי זה לא יהיה לו בהמא דכיסופא.

כשם שהקב"ה מסתתר בשפירי חביון, כך המעשים של ה' נסתרים כפיכול; שה' הוא רב חסד, וזה נעלם מהבריות. והצדיקים לדורותיהם מלמדים אותנו להעמיק בחסדי ה' שעמנו בכל רגע, ולהודות לשמו יתברך באהבה. וזה שדוד מלכנו אומר: "ואני קרבת אלקים לי טוב", דוד מלכנו חפש את ה' ומצא אותו יתברך בכל מקום, בתפלה, בלמוד ובמעשים.

קרים על נפשו העיפה והעמוסה, הוא ספר לי שהם עברו לגור אצל הוריו לתקופת השפויץ והם מצטופפים שם ולא כל כך מוצאים את עצמם ואת חפציהם, וגם הבניה מתארכת קצת והם לא נערכו לכך כראוי.

הוא אמר לי שהוא מודע לעגמת נפש שהשכנים סובלים והוא ממש מתנצל על כך. אמרתי לו שאנו מאד שמחים בבניה שלו וזה מאפיל על עגמת הנפש. הוא הודה לי מקרב לב ואני עליתי לביתי וספרתי לאשתי את מה שהיה והיא שמחה מאד, היא אמרה: ב"ה שזכינו לעמד בגסיון ולא לריב אלא אדרבה לשמח בהצלחת השכן גם כשזה על חשבוננו.

הבניה הסתיימה ב"ה והסדר שב על כנו. ערב אחד אני יושב עם בני ביתי ואנו מודים לקב"ה על כל הטוב שנתן לנו, על הילדים, על הדידה, ועוד טוב. היות שלמחרת היינו צריכים להעביר שכן דירה ולא ידענו מהיכן, בקשנו מה' שישלח לנו את ישועתו ושתהיה לנו הכנסה מסדרת, ויחד עם ההכנסה הקבועה נזכר שו' זון ומפרנס ונהיה קשורים אליו תמיד, עודנו מדברים ואנו שומעים נקישות בדלת.

פתחתי את הדלת ואני רואה את השכן מלמעלה שגצב מולי, והוא מבקש לשוחח עמי הוא אמר לי 'אתה לא יודע איך החיית את נפשי באותו בוקר, הייתי כל כך מבלבל ואתה במלותיך הטובות ישבת את דעתי, אני יודע שהיה לכם עגמת נפש ואני רוצה לפצות אתכם, וכך הוא הגיש לי מעטפה שבתוכה היו חמשת אלפים שקלים ואמר לי, זה מניע לך בצדק, אנא קח את תשורתך.

אמרתי לו שאין צורך, אולם הוא היה נחוש בדעתו שאקח, הסכים הספיק לי די והותר לתשלום על הדידה ולשאור הוצאות שהיו לי.

הספור לא הסתיים בכה אשתו שהיתה מערבת ברשת גנים, פנתה יומים לאחר מכן לאשתי ואמרה שהיא כל כך התפעלה מהמדות האצילות שלה והיא המליצה בחם למנהלת הרשת לקחת אותה להיות גננת באחד הגנים. כיום אשתי עובדת באותו גן בעבודה קבועה ומצלחת ב"ה.

הרגשתי על בשורי כמה נכונים דברי הצדיקים שמתור לעולם לא מפסידים ואדרבה מרוחים בכפל כפלים.

שמחנו מאד שאנו זוכים לעבר לדירה רחבת ידים בארץ הקדש במקום תורני לאט לאט התרגלנו למקום, אני מצאתי כולל ב"ה, אולם אשתי לא מצאה עבודה קבועה אלא ממלאת מקום וכך בכל חדש הרגשנו את השגחת ה' עלינו.

בקר אחד אנו קמים לקול מהלמות של פטישים וקדיחות חזקות, הבנו שהשכן מעלינו מרחיב את דירתו, אני הזדרזתי לצאת לתפלה ולכולל, אולם אשתי שבאותה תקופה לא היה לה עבודה, נאלצה לשהות בדירה לצד קולות בגיה חזקים מאד שהפריעו לשלוחה.

כשחזרתי בצהרים ראיתי שכל חדר המדרגות מלא אבק. בימים שאחרי גליתי עד כמה לא נח לחיות לצד אתר בגיה, המרפסת שלי התמלאה אבק ולכלוך החלונות בבית היו סגורים, הרעש הפריע בצהרים לנחם, הפועלים הישמעאלים צעקו בקולי קולות והשאירו אחריהם בוקה ומבלקה.

השכן מלמעלה עבר דירה למקום אחר לרגל השפוצים ואני הרגשתי חסר אונים, רציתי להטיח בו על ההפקרות של הפועלים שלו על הבלגן ועל חסר ההתחשבות אולם הוא לא ענה לי לטלפונים.

בקר אחד קראתי מעשה על אחד מגדולי ישראל שבזמן ששפצו בבגין שלו - למרות שהוא היה מבגר והבניה בודאי הפריעה לו, הוא עלה לבית של השכן ואמר לו: אני כל כך שמח שאתם מרחיבים, בודאי הבית שלכם מבלגן והילדים לא מוצאים את עצמם, אם תרצו תוכלו לשלח את הילדים אלינו - בשמחה רבה.

קראתי את הספור והתפעלתי מהמדות הטובות וקבלתי על עצמי להתחזק בתור ואצילות, דגתי את השכן לכך זכות שהוא טרוד מאד בבניה ואין לו זמן להתעסק עם כל עגמת הנפש שיש לשכנים שלו. עודי מהרהר אני מבחין לפתע בשכן שהגיע לבגין, הרגשתי איך ה' הקדים רפואה למכה ונתן לי כוחות לעמד בגסיון. נגשתי אליו במאור פנים ואמרתי לו 'אני כל כך שמח שאתה מרחיב את דירתך בודאי זה לא קל ואני מברך אותך בהמון הצלחה שתוכל לגדל בבית המרחב דורות ישרים מברכים בה' דבקים'.

הרגשתי שהמלים שיצאו מפי היו כמים

